ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัย เรื่อง การยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรในสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปายได้ดังนี้

1. สภาพพื้นที่ทั่วไป ด้านเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 40.6 ปี ซึ่งเป็นวัยกำลังทำงาน จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับมีสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4 คน สมาชิกในครัวเรือนบางครัวเรือนแยกเรือนออกไป บางครัวเรือนสมาชิกในครัวเรือนได้ย้ายไปทำงานต่างจังหวัด พื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง เนื่องจากมีการจัดสรรที่ดินทำมาหากินแต่ละครัวเรือนจำนวน 15 ไร่ โดยป้องกันการบุกรุกทำลายป่าในพื้นที่สูง พื้นที่ที่ใช้ในการทำการเกษตรโดยเฉลี่ย 4.9 ไร่ แรงงานที่ใช้ทำการเกษตรในครัวเรือนเพียงพอจึงไม่นิยมที่จ้างแรงงาน จะมีการจ้างแรงงานเฉพาะช่วงปรับสภาพดิน และช่วงเก็บเกี่ยวเท่านั้น นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ การทำนา (ข้าวไร่) การทำไร่ การเลี้ยงสัตว์ การทอผ้า และการรับจ้างทั่วไป รายได้ของเกษตรกรไม่เพียงพอต่อรายจ่าย เนื่องจากค่าครองชีพสูงขึ้น โดยส่วนใหญ่เกษตรกรทราบถึงอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เนื่องจากทางโครงการฯ ได้มีการอธิบายจึงอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่โครงการฯ มากที่สุด เนื่องจากทางโครงการฯ ได้มีการติดตามเกษตรกรอย่างใกล้ชิด จึงทำให้ง่ายต่อการรับรู้ข่าวสารมากขึ้น เกษตรกรได้จำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษให้ทางโครงการฯมากที่สุด โดยเกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นแต่เกษตรกรยังไม่แน่ใจที่จะปลูกผักปลอดสารพิษต่อไป เนื่องจากปัจจัยการผลิตมีราคาสูง

2. ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ มีจำนวนร้อยละ 71.15 และเกษตรกรไม่มีความรู้ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษมีจำนวนร้อยละ 28.85 เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษมากที่สุดในเรื่อง การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชฉีดพ่นควรทิ้งระยะเวลาก่อนการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อให้สารเคมีสลายตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัน ทองเบ็ญญ์ (2546) ทั้งนี้เพราะเกษตรกรมีประสบการณ์การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว มาแล้วทำให้เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ และเกษตรกรมีความรู้ในเรื่องการปลูกผัก

ปลอดภัยจากสารพิษน้อยที่สุดในเรื่อง การแช่เมล็ดพันธุ์ผักในน้ำที่มีอุณหภูมิ 50 – 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10-15 นาที เพื่อเป็นการกำจัดเชื้อราต่างๆ เพราะเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและเสียเวลา

3. การยอมรับของเกษตรกรที่มีต่อการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการยอมรับเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ มีจำนวนร้อยละ 64.77 และเกษตรกรไม่มีการยอมรับเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ มีจำนวนร้อยละ 35.23 เกษตรกรมีการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษมากที่สุดในเรื่องการเว้นระยะเวลาเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำเพื่อให้สารเคมีสลายตัว ทั้งนี้ วิธีการนี้ได้ผลรวดเร็วทันต่อเวลา ทั้งนี้ยังกำจัดได้ทั้งแมลงศัตรูพืชและวัชพืช เป็นวิธีที่ใช้อย่างแพร่หลายและใช้ได้ผลจึงทำให้เกษตรกรเกิดการยอมรับในที่สุด และเกษตรกรมีการยอมรับเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษน้อยที่สุดในเรื่อง การใช้กับดักแสงไฟเพื่อดักแมลง ทั้งนี้เนื่องมาจากหลอดไฟมีราคาแพงถึงอย่างไรก็ตามเกษตรกรสามารถใช้แสงไฟนีออนแทนได้เช่นกัน แต่อัตราที่ใช้ 2 กับดัก ต่อไร่ ในการวางกับดักแสงไฟ ควรวางห่างจากพื้นดินประมาณ 30 เซนติเมตร ควรปิดไฟส่วนอื่นๆ ที่จะทำให้แสงสว่างส่องไปถึงได้เป็นบริเวณกว้างเพื่อป้องกันไม่ให้แสงสว่างกระจายไปเป็นบริเวณกว้างเกินไป โดยการใช้กับดักแสงไฟใช้กำจัดได้แต่แมลงศัตรูพืชเท่านั้นแต่กำจัดวัชพืชไม่ได้ทำให้ไม่คุ้มกับการลงทุนจึงทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับการปลูกผักปลอดจากสารพิษในเรื่องการใช้กับดักแสงไฟเพื่อดักแมลง

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ รายได้ แรงงานในครัวเรือน พื้นที่ที่ใช้ในการทำการเกษตร และการแพ้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษโดยมีความสัมพันธ์กับไถพรวนดินหรือไถกลบเตรียมดินแล้วตากดินไว้ประมาณ 2-3 สัปดาห์ก่อนปลูก หลังจากไถเตรียมดินหรือขุดดินขึ้นมา คราดเก็บวัชพืชออกให้หมด แก้ไขดินเป็นกรดก่อนปลูกโดยใส่ปูนขาว ปูนมาร์ล อัตรา 200- 300 กิโลกรัมต่อไร่ ใส่ปูนขาวแล้วจะต้องรดน้ำตามไปด้วย ทดสอบความงอกของเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก พื้นที่ที่พบว่ามีการระบาดของโรคราน้ำค้างและใบจุดจะต้องคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารเคมี ขาดธาตุอาหารตัวใดให้เพิ่มธาตุนั้นโดยโรยลงบนดินหรือฉีดพ่นทางใบ ระหว่างที่พืชเจริญเติบโตการให้ปุ๋ยอาจทำได้โดยให้พร้อมกับน้ำ รดน้ำผักทุกวันๆ ละ 1 ครั้ง และสังเกตดูความชื้นของดินเพื่อพิจารณาในการลดหรือเพิ่มการให้น้ำ ใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลืองเพื่อดักแมลง ใช้พลาสติกสีเทา- เงินเพื่อควบคุมวัชพืช ใช้ชีวินทรีย์ เช่น เชื้อไวรัส (NPV) เชื้อแบคทีเรีย (BT) ไส้เดือนฝอย เชื้อรา หรือใช้ศัตรูธรรมชาติอื่น เช่น ตัวห้ำ ตัวเบียนเพื่อกำจัดแมลงและวัชพืช ใช้สารสกัดจากพืชเพื่อกำจัดแมลงและวัชพืช ควบคุมวัชพืชในผักโดยใช้มือถอนหรือจอบถาก ใช้สารเคมีเพื่อกำจัดแมลงและวัชพืช ใช้วัสดุคลุมดิน เช่น ฟางข้าว เปลือกถั่ว ใบหญ้าคา แกลบ ใช้มือถอน

กำจัดวัชพืช หรือใช้จอบถากวัชพืช ใช้มือเก็บวัชพืช ตัวแมลงและต้นผักที่เป็นโรคไปทำลาย ใช้สารเคมีในอัตราที่ฉลากระบุ เว้นระยะการเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำเพื่อให้สารเคมีสลายตัว นำผักที่เก็บเกี่ยวแล้ว ตัดแต่งส่วนที่เน่าเสียแล้วทำความสะอาดก่อนบรรจุ ยกเว้นการใช้กับดักแสงไฟเพื่อดักแมลง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการยอมรับที่กล่าวมาข้างต้นนี้ มีขั้นตอนในการเตรียมการที่ยุ่งยากและค่าใช้จ่ายสูง จึงทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในเรื่องที่กล่าวมานี้